



КОРОТКІ ВІСТІ

П'ятниця, 6 березня 1969

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ МОРИС ДЖ. СТЕНС, промовляючи на прийнятті Крайового Пресового Клубу у Вашингтоні, сказав, що він домагастися вільної торгівлі, і на його думку, вільної торгівлі хочуть і європейські держави. В найближчому році Стенс поїде до Європи, де відвідає ті всі держави, в яких недавно був президент Ніксон. Стенс коментує в Європі в торговельних справах. Він нарікає на те, що існують торговельні бар'єри в різних державах Європи й Азії, і що внаслідок цього і в цій країні домагаються обнижувати митом торгівлю з закордонними державами.

Д-Р ТОМАС О. ПЕЙН НАПМЕРОВАНИЙ на адміністратора Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації. Пейн був досі активним адміністратором цієї агенції, працюючи в ній і за президентства Джансона. Тепер він очолює цю агенцію, і то в цій дові, коли для неї зачинаються важкі часи, бо зменшують для неї фонди. Його колега праці заявив, що Пейн не схоже бути тим, що буде ліквідувати цю агенцію. Д-р Пейн сказав в Вілему Домі після номінації таке: "Я вірю в космічну програму. Я вірю в цю країну, і я гадаю, що ця країна буде першою в осягах над дослідженням космосу."

СЕНАТСЬКА ПІДКОМІСІЯ ЗЕРОЙНИХ СИЛ домагастися, щоб військовість гостріше карала дезертирів, головню тих, які втікають до чужих держав. Закладаючи військовій владі поблажливість в каранні дезертирів, підкомісія стверджує, що збільшується число воїнів, які без дозволу залишають військову службу. Число воїнів, які у фінансовому році, що закінчується 30-го червня 1967, на більше як на 30 днів залишили військову службу — становило 40,227, а в попередньому фінансовому році 53,357. Число воїнів дезертирів із мешаним числом днів як 30, у фінансовому році 1967 становило — 134,668, а 1968-го року воно збільшилося до 155,536. Із вище зазначених 53,357 воїнів тільки менше як 300 були засуджені військовими судами.

УРАД ПЛАНУЄ НЕГАЙНО ПОЧАТИ ПЕРЕСЛУХАННЯ, чи телевізійні програми з різними заворушеннями та насильством шкідливі для здоров'я дітей. Секретар здоров'я, освіти й добродійності Роберт Г. Фінч сказав в Палаті Торговельній Комісії, що сподівається розпочати ці переслухання до двох тижнів, але важко знати людей, які об'єктивно могли б вести їх. Перед заявою Фінча Сенатська Торговельна Комісія підкомісія домагалася, щоб головний лікар ЗСА з Публічного Уряду Здоров'я вивчав умовний стан здоров'я тих юнаків, які постійно дивляться на телевізійні аудіо злочинами та різним насильством.

РОЗХОДЖЕННЯ В ПОГЛЯДАХ НА СПРАВУ протиракетної оборони між президентом Ніксоном і сенатором демократом із Массачусетс Едвардом М. Кеннеді цікавить політичні кола тому, що Кеннеді вже тепер вважається можливим противником Ніксона в найближчих президентських виборах в 1972-му році. Сенатор Кеннеді заявив проти розмішування оборонних ракет проти далекосяжної ракетної зброї. Ніксон заявив, що він зробить рішення в цій справі вже в найближчому тижні. Протиракетна оборона мала б коштувати 5,5 мільярдів дол. Деякі фахівці твердять, що вона не давала б певного захисту. Кеннеді належить до них.

У СВІТІ

У ФРАНЦІЇ ДРІВНІ КУПЦІ ПЕРЕВЕЛИ в минулу середу 5-тигодинний демонстраційний страйк проти підвищення податків. Страйк відбувся на всьому терені Франції майже на 100%. Закрилися харчові й інші крамниці, фризери, торгові, всіякі ремісничі робітні. Із страйкувальними солідаризувалися таксаїри і токсівки зникли з вулиць. Паризу й інших великих міст. В багатьох містах прийшло до сутичок між походами демонстрантів і поліцією. Французькі купці й підприємці обурені, що вони мають платити за шкоди, нанесені минулорічними страйками й заворушеннями, в яких вони не брали участі.

МАЙВУТНІЙ НОВИЙ ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЮ ГОЛЬДА МЕР ЗАЯВИЛА, що не може бути замирення з арабськими державами без спільної марової конференції, бо коли араби не хочуть засісти за спільний стіл з ізраїльцями, значить, вони не визнають Ізраїлю, а без визнання його — не буде миру. Тому Гольда Мер вважає, що найбільше завдання "великої чвірки" в справі замирення на Близькому Сході — переконати Єгипет, Сирію і Йорданію, щоб вони переговорювали з Ізраїлем.

СОВЕТІ ПРОГОЛОСИЛИ в органи професійних спілок "Труд" підпорядки минулорічної сутички з китайськими комуністами на Далекому Сході, що наробила такого шуму в Китаї і всьому світі. Большевики твердять, що 200 китайських воїнів, передявляючи як цивільні робітники, прибули на острів Дамань і викрикували проти советського уряду й почали робити бешкет, а коли советська сторожа зупинила їх, то вони і водночас китайська військова сторожа відкрили вогонь. Згинуло 40 китайців і 32 советські воїни. Їх похорон відбувся в Хабаровську. Тим часом китайські комуністи закладають большевикам, що вони змовляються не тільки з американцями, а й з китайськими націоналістами в Тайвані.

ДИПЛОМАТИ В СТОЛИЦІ НІГЕРІ ЛЯГОСІ ОБУРЕНІ бомбардуванням цивільного населення в Біафрі. Нїгерія має якесь б бомбовиків, що їх дістала від СССР, типу "Льюїс", а нервові вони-альжирськими пілотами, які скидають бомби, куди попало. Закордонні дипломати в Ляосі перекопані, що безглузде вбивання цивільних людей в Біафрі припинити швидко до Біафрі головно в Америці та, менш швидко, замирення, бо скріплює острах біафрійців, що коли вони погодяться на владу Нїгерії, то всіх їх вивчать.

ЛІДЕР ФРАНЦУЗЬКИХ РОЯЛІСТІВ АНРІ БУРЕОН ДАРУВАВ французькому державному архівові безцінну збірку історичних документів, листів, мап, планів і інших документів, разом кілька мільйонів штук. Анрі з Орлеанської лінії Бурбонів є все ще формальним претендентом до французького престолу з титулом "князь Паризу". Нїякого політичного впливу він не має, як і нема шансів, щоб французі захотіли відмовитися від республіки й відновили монархію.

ТРОФЕЙ ДЛЯ ЗАЛОЖИ АПОЛЛО 8



Президент Річард М. Ніксон передіє в Вілему Домі Трофей ім. Роберта Г. Годдарда для заложі космічного корабля Аполло 8, яка вперше кружляла довкола Місяця. Цей трофей — це бюст покійного д-ра Годдарда. Трофей перебрав від Президента астронавт капітан флоту Джеймс Лавелл.

Астронавт Швейкарт 40 минут був поза космічним кораблем

Гюстон, Техас. — Астронавт Рассел Швейкарт вповні вивудив із нудоти й 6-го березня міг вийти з космічного корабля та перебувати на ганку місячного експіжа під час того, як космічний корабель Аполло 9 кружляв довкола Землі зі швидкістю 17.400 миль на висоті 147 миль від Землі. Астронавт Швейкарт фотографував космічний корабель і ті частини Землі, над якими перелітав, одночасно випробовуючи всі ті інструменти й апарати, якими по-слугуватимуться ті астронавти Аполло 11, які в липні п. р. мають бути на Місяці. Оце вперше в історії американської астронавтики перебував у космосі поза космічним кораблем і мав при собі все потрібне до життя, не потребувати користатися з тої "туткової кишені", якою був прив'язаний до внутрішнього космічного корабля. Астронавти передавали 15-хвилинну телевізійну аудію з місячного експіжа та через його відео фотографували космічний корабель Аполло 9 і Землю. Астронавт Швейкарт, стоячи на ганку "місячного модуля", казав до колег астронавтів: "Хлопці, який чудовий вид!" Він летів тоді понад Африку. Та найважливіший день для астронавтів Аполло 9 мав бути день 7-го березня, коли в п'ятницю вони мали роз'єднати місячний корабель від космічного корабля Аполло 9 та окремо літати на те, щоб пізніше з'єднати обидва космічні кораблі, як це буде треба зробити астронавтам Аполло 11, коли вони щасливо вертатимуться з Місяця до матірнього корабля Аполло 11. В місячному експіжі літати мають астронавти Мек Дівітт і Швейкарт, а в матірньому залишатиметься командант Скотт.

Провідники обох партій планують зреформувати крайові конвенції

Вашингтон. — Конгресмен-республіканець Роджерс С. Б. Мортон, який за шість тижнів має стати головою Крайового Республіканського Комітету, заявив, що планує приєднатися до демократів в праці над реформою Крайових Конвенцій обидвох партій, які й досі відбувалися на різних засадах. Подібний план вивинив і голова Крайового Демократичного Комітету сенатор Фред Р. Гарріс. Сенатор Гарріс подає вже план, щоб обидві партії зорганізували по дві комісії: одна мала б зайнятися структурою партії, а друга справою делегатів на Конвенції та регулюванням Конвенцій. Демократична Партія вже вибрала такі комісії, а Республіканська Партія мала б їх вибрати. Відповідні комісії з обидвох партій працювали б спільно й підготували б організаційні матеріали для обидвох партій. Коли обидві партії погодилися б на спільну реформу своїх Конвенцій, тоді вони відбувалися б на одне місце, щоб обидві партії зорганізували по дві

Жахлива сцена в пожежі в Джерзі Сіті, де згинуло 9 осіб

Джерзі Сіті, Н. Джерзі. 6-го березня о год. 4.45 по полудні вибухнула пожежа в п'яти-поверховому будинку при вулиці Мерсер недалеко Сіті Голл, і поки пожежники приїхали перша пожежна сторожа, цілий будинок був в полум'ї. 45 пізніше 120 пожежників гасили вогонь, але раніше відбулася жахлива сцена, коли 29-річна мати вісьмох дітей Рена-Дікерсон вхопила дитину в руки, 6-літню Христину та з нею вискочила з п'ятого поверху. Мати згинула негайно на землі, а дитина кілька годин пізніше в шпиталі. Мати бачила, що кожної хвилини може завалятися дах, і тому ринула на трагічний скок. Та поки це сталося, один пожежник успів вилізти на п'ятий поверх і вивів звідси 12-річного сина паві Дікерсона, врятувавши ще й троє інших дітей. Троє дільних дітей цієї нещасливої матері згоріли в пожежі. На четвертому поверсі пожежники знайшли тіла чотирьох неживих дітей, батьки яких вийшов був із мешкання на хвилину, а мати їх була на праці. Ці діти родили на землі у віці від 1-го до 5-ох років.

В Ізраїлі новий акт арабського терору

Єрусалим. — В минулий четвер 6 березня бомба вибухла в каварні Гебраїської університету, поранивши 29 приватних. У каварні було тоді коло 200 осіб, і тільки щасливим збігом обставин ніхто не згинув. Зате, зде-мольоване улаження, вилетіли всі шибки й пошкодились припаси каварні. Гебраїський університет нараховує 12.000 студентів, в тому числі 2.000 американців і 200 арабів. Цей терористичний замах прийшов в 24 години після того, як ізраїльські власті проголосили виявлення терористичної ачівки в Єрусалимі й внаслідок цього її членів, причинників недавнього бомбового атакента-проти-торговлі згинули два студенти.

Війна у В'єтнамі загострилась — шанси замирення погіршилися

Сайгон. — До столиці Південного В'єтнаму Сайгону прилетіли в минулий четвер 6 березня ч. р. секретар оборони Мейніс Л. Лерд і голова шевія об'єднаних штабів генерал Ерл Вілер. Їх привітали на летовищі американський посол Елсворт Банкер і головний командант збройних сил ЗСА у В'єтнамі, генерал-Крейтон Абрамс. Секретар Лерд заявив на вступі, що коли комуністи не припинять своїх атак проти Сайгону й інших відкритих південно-в'єтнамських міст, то ЗСА дадуть відповідний відповідь і що рішення в цій справі прийде дуже швидко. Запитаний журналістами чи президент Ніксон не планує відікликати частини американських військ з Південного В'єтнаму — Лерд відповів, що не пора говорити про відікликання військ, коли ворог посилює війну. До Сайгону вернувся з Паризу південно-в'єтнамський віце-президент Нгуєн Као Кі, який заявив, що не відомо, чи він вернеться до Паризу, бо коли ворог загострив війну, то його місце на воєнному фронті, а не за зеленим суком конференції. 7-го березня відбулося чергове, сьоме пленарне засідання Паризької конференції, про В'єтнам, яке проте було викликане тільки новим різким протестом Генрі Кебота Ладжа проти обстрілювання комуністами Сайгону, і заявою, що комуністи зламали угоду, на основі якої ЗСА припинили бомбардування Північного В'єтнаму. Комуністичні речники



Секретар оборони Мейніс Лерд і голова шевія об'єднаних штабів генерал Ерл Вілер вислідують з літака на летовищі в столиці Південного В'єтнаму, куди вони прилетіли в четвер 6 березня, щоб ознайомитися з поточною ситуацією і після того авіувати президентові Ніксонові.

заперечують, наче б узагалі вони зробили якусь угоду. Пресовий речник американської делегації заявив, що те засідання було "похмурим". За твердженням преси, президент Ніксон уважно стежить за подіями у В'єтнамі й Паризі та отурбований комуністичною тактикою, але не рішиться на радикальні відікликання комуністами Сайгону, і заявою, що комуністи зламали угоду, на основі якої ЗСА припинили бомбардування Північного В'єтнаму. Комуністичні речники

Франція переживає нову велику економічну кризу

Париз. — На найближчий візитор дві найбільші французькі робітничі спілки проголосили генеральний страйк, а що негідно до того закляти присягалися спілки вчителів і керовані комуністами організації студентів, то можна сподіватися, що в найближчому т

СВОВОДА SVOVODA

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 348 Jersey City, N.J. 07303

Обережний підхід Ніксона

Цілком зрозуміло й логічно, що на односторонній пресовій конференції президента Ніксона в минулий вівторок найбільше часу забрали справи В'єтнаму, Близького Сходу й американсько-середземноморських „розмов". Сам Президент пов'язав ці три справи, виважили при тому велике почуття реалізму. Він ствердив, що дійсно, коли б не советські доставки зброї для Північного В'єтнаму, то не було б там війни, і, коли б не советські доставки зброї для арабських сусідів Ізраїлю, то не було б загрозливого напруження. Але водночас він висловив „обережний висновок", що Москва здає собі справу з того, що коли б у В'єтнамі й на Близькому Сході ситуація „вихопилася з-під контролю", то прийшло б до „конфронтації двох великодержав", чого Москва з уваги на наслідки нібито не хоче так само, як не хоче Вашингтон. І тому, аргументує Президент, можна припускати, особливо після останньої візити Анатолія Добринова в Білому Домі, що Москва впливає на своїх, залежних від неї, протегованих у В'єтнамі й на Близькому Сході, в напрямку замирення...

Розумування логічне, але у всесвітній історії було чимало доказів, що подібні керує також логіка імперіалізму, які, вірячи у свою завоювальницьку зорю, помиляються в оцінці міжнародних сил. Протягом близько вже чверть сторіччя, що ділить нас від кінця останньої війни, відбулося безліч „розмов" з кремлівськими володарями, відбувалися конференції міністрів закордонних справ і конференції „на вершинах" з участю прем'єрів СССР. Ось, наприклад, у вересні 1959 року Нікіта Хрущов приїхав з відвідинами до ЗСА і нараджувався з президентом Д. Д. Айсенавером в Кемпі Делавей. У червні 1961 року президент Кеннеді конферував з Хрущовим у Відні. У червні 1967 р. президент Джонсон конферував з наступником Хрущова Алексеем Косигином у Глесторі, Нью Джерсі. Який практичний наслідок дали ці три зустрічі „на вершинах"? Оптимістичні прогнози, пов'язані тоді з „духом Кемпу Делавей" і „духом Глестора", розвіялися, як дим, і незабаром після того прихилило загострення, не відпущаючи міжнародної ситуації...

Очевидно, у міжнародній політиці раз-у-раз поновлюється ті самі спроби, націлені на мир, бо, мова йде, що не адалось вчора, може вдалось завтра. Змінюються події, змінюється атмосфера, змінюються люди, навіть настрої у тих самих людей, якщо вони податливі на мову змінених фактів. І тому не можна дивуватися президенту Ніксонові та його найближчим соратникам, що вони в принципі погоджуються на нову серію „розмов" із представниками Кремлю чи то на форумі Ради Безпек Об'єднаних Націй, чи навіть на „вершинних" конференціях. Тим паче, коли ініціатива виходить від Совєтів, як це сталося у випадку загаданого адміністратора Добринова в Білому Домі напередодні візиту Президента до Європи.

Обережність підходу Ніксона до переговорів з Москвою виявляється в тому, що він, зважаючи свою добру волю, хоче бачити таку ж добру волю по другому боці — не у декларативних словах, а в ділах. Ключ до ситуації так у В'єтнамі, як і на Близькому Сході, в руках Москви, бо коли б Москва загрозила Ганосі й арабським країнам, що припинити всі доставки й всю допомогу, то напевно постав би мир в обох тих запаланих пунктах світу, бо тоді й ЗСА могли б натиснути на Південний В'єтнам та на Ізраїль, щоб вони поступились з максималістичних позицій, не порушуючи принципів своєї волі, — суверенітету своїх держав та їх демократичного устрою. Ніксон цілком слушно ставить розв'язку політичних конфліктів вище від порозуміння в справі обмеження зброєнь, бо „при замороженні зброї на теперішньому рівні може бути також руйнівна війна". І тому Ніксон хоче перевірити, чи його „обережні висновки" щодо миролюбних інтенцій Москви — правильні.

Москва, бачило, інколи таки поступалася: після останньої великої війни відкинула свої війська з Ірану, звільнила Австрію, припинила блокаду Берліну, стягнула ракети з Куби. Поступалася завжди тоді, коли бачила, що противник сильніший і рішучий. З постави Президента на його останній конференції видно, що він добре знає про ці передумови успіху будь-яких „розмов" із Москвою. Американський Президент, очевидно, мусить бути оптимістом, коли заповідає якусь свою дію. Але, на основі знання прецедентів і характеру Москви, трудно поділяти його оптимізм.

В. Ткач

ОХОЛОДЖЕННЯ БРИТІЙСЬКО-СОВЕТСЬКИХ ВІДНОСИН

Протягом довгого часу Британія була тісно заходньо-європейською країною, в якій, як видавалося, вірили в щирість советської політики „мирного співіснування" і сумлінно виконували супроти СССР усе те, що з такої політики повинно було випливати. Советські прем'єри (колись Хрущов, а ще два роки тому Косигін) віддавали Британію, а їх ревізували їхні британські колеги. Нийшній британський прем'єр Вільсон за час свого урядування аж тричі був у Москві. Ще два роки тому існував проєкт укласти британсько-советський договір приязни. Якось ширше закріплено антисоветська акція (на зразок резолюції Конгресу ЗСА про „тиждень повенелених народів") була виключена не тільки з урядових чи політичних британських колах, але й на сторінках поважнішої тамошньої преси.

Та приблизно рік тому можна було запам'ятити деяке охолодження в британсько-советських відносинах. Дехто вважає, що початок цього охолодження збігається із наблизженням поміж СССР і Францією. Москва вважала, що співпраця з Францією для неї корисніша, а Франція для Голла вже віддавала провадити неприязню політику супроти Британії, не бажаючи допустити цієї останньої до тісного альянсу західноєвропейських держав.

До цілком явного охолодження поміж Москвою і Лондоном пришло після советської окупації Чехословаччини. Правда, британські урядові й парламентарні чинники не пішли в своєму засудженні советської агресії далі, ніж то було в інших державах. Але вони час від часу повертаються до цієї теми, а до того й британська громадська думка дуже гостро реагувала на окупацію Чехословаччини.

Та не це, очевидно, було причиною гніву Москви, яка назагал нічого собі не робить з того, коли хтось осуджує її агресивні акції. Справа в тому, що це, власне, Лондон виступив з ініціативою зміцнення НАТО, як відповідь на советську агресію в Чехословаччині, і не перестав бути активним у цій ділянці. Советська преса заговорила про зближення між Британією і Західною Німеччиною, обинувачуючи британський уряд у „потурани" німецькому милитаризму". Недавня візита прем'єра Вільсона в Бонні і в Берліні, при чому була урочисто підтверджена гарантія Британії для Західного Берліну, ще більше надхнула советську пресу в її антибританських виступах.

Советська пропаганда закидає Лондону бажання вести провід у політиці Західної Європи. Ще більше — Лондон нібито підготував агресивні акції різних західноєвропейських держав проти Сходу...

Звичайно, всілякі закиди вбик Британії, ніби вона на-

ситься з якимись агресивними планами супроти Советського Союзу, це звичайнісінька вайда. Річ у тому, що британська політика після чехо-словацької трагедії, збагнула суть советського „пацифізму" та „мирного співіснування" і стала на шлях рішучих протизаходів у формі зміцнення оборонних спроможностей Заходу. Цим і пояснюється, чому Москві й антибританський тон советської преси Москва робить кожного агресором, хто не хоче стати жертвою її агресії...

У зв'язку з нийшніми станом советсько-британських відносин варто сказати кілька слів про українські справи на терені Британії. Як відомо, живе там біля 20 тисяч українців, які мають свої громадські, культурні тощо інституції. Ці українці прикладають чимало зусиль, щоб інформувати британське громадянство про Україну і її народ. Ці зусилля підтримувалися британськими приятелями України, серед яких треба насамперед згадати п. Оберона Герберта, довголітнього голову й засновника Англо-Українського Товариства, яке деякий час видавало часопис з інформаційними про українські справи англійською мовою. До Ради Товариства входила навіть поважна кількість парламентарів з усіх британських партій.

Однак, належить ствердити, що ці прояви англо-української співпраці і взаємного розуміння не виходили поза межі приватного кола, а й впливових осіб. Діти британської політики і навіть для британської поважної преси українське питання, в його національно-визвольному аспекті, було „свого роду" табу". Лише після опублікування твору Чорновола вдалося перебороти бар'єри, що не допускали до британської преси інформації про українські справи: поважний британський часопис подав відомості про преслідкування діячів культури в Україні.

Так само довголітні й напругливі заходи щодо провадження радіовислання українською мовою при британському радіо залишилися безуспішними. Один з аргументів, якими пояснювали відмову, було те, що в Україні, мовляв, розуміють російську мову... Але, звичайно, головною причиною було небажання „дратувати" Москву.

Цікаво, чи в зв'язку із зміною в англо-советських відносинах не виникнуть якісь можливості для посилення української інформаційної акції на терені Великої Британії?

Читайте українські книжки і газети, бо часто читачи веде до просвіти, а просвіта — це сила

Остан Тарнавський

ТОЛЕРАНТНІСТЬ

Недавно був я на нараді батьківського комітету нашої школи. Темою наради була благодійна справа: застатувати батьки, а радше матері, над тим, в яких сухих треба їхнім дітям прийти на матуральну вечірку — в коротких чи в довгих. Не дуже мене цікавила ця справа вже тому, що донька в мене немає, але зацікавила форма розмови. Звичайно, кожна мати чи батько могли б вибрати довгу чи коротку сукню для своїх доньок — не без того, що мусили рахуватися з їх бажаннями. Але учасники наради в більшості не так висловлювали свої думки, як наикадали їх іншим. Найповажніші й віком громадянини просто заявили, що він вимагає, щоб усі матерантки прийшли в довгих сукнях, бо інакше він на ту імпрезу не прийде і доньки не вишле. Він навіть запропонував допомогти фінансово неспроможним придбати відповідний стрій. Виглядало б — шалена пропозиція, але по суті це був вияв нетолерантності.

Дошкульніші вияви нетолерантності зустрічаємо в нашому громадському житті. Можна навіть говорити про брак уваги і пошани до думки інших. Коли, ще перед війною, втішались у нас великою популярністю дискусійні вечори. Пам'ятаю такі вечори в залі Народного Дому у Львові, куди ми — тодішні гімназисти — радо заходили. Виступали на тих дискусіях представники різних поглядів, включно з представниками різних партій, висловлювали свої думки на кожну поставлену тему: суспільну, політичну чи наукову, і учасники дискусії могли собі самі виробити власну думку на справу, що була темою дискусії. На жаль, таких вечорів уже не організують. Минули й ті слави в нашій історії, які, що дали основу нашому народному самоврядуванню. Тепер маємо звичайно доповіді чи лекції, після яких залишається обмежений час, щоб ставити питання.

Така ситуація не створює випадково. Останні десятиріччя принесли сильний ріст ідеології, яка відкидає дискусію, а радше звертається до індоктринації. Уже Маркс заявляв, що хоч матеріальні умови існування є первопричиною в житті суспільства, ідеологічні галузі справляють зворотний вплив на визначення цих матеріальних умов. Цю думку Маркса по ідеологічній індоктринації засвоїв комунізм і увесь успіх своєї програми кладуть на рахунок ідеологічної роботи з масах. Ідеологічну індоктринацію застосовують всі тоталітарні системи. В цьому корінь нетолерантності. Бо перша половина нашого сторіччя пройшла під диктандом тоталітарних ідеологій, і не могла не залишити глибоких слідів на суспільствах. Ці сліди можна бачити в нашому суспільстві.

Ось недавно пропонували

у нас промовця на загальнонаціональне свято. Та вже на організаційній нараді підготовчого комітету, виявилася не толерантність відносно особи промовця. У висліді — частинне бойкотування загального національного свята і — несема. А свято випало напролюд імпортантно, і це у великій мірі заслуга промовця — відібно й відповідального політичного діяча. Варто підкреслити, що коли цей промовець, виголошував ту саму промову в іншій місцевості, його оваційно вітали представники тієї самої групи, яка у нас не хотіла допустити його до слова, бо у своїй промові він з резервансом звернувся до тієї групи.

Ще яскравішим виявом нетолерантності була реакція деяких організацій на звернення тридцяти п'яти професорів американських вишніх шкіл до уряду Советського Союзу в справі становлення України. Мусу заявити, що а не був і не є одностороннім автором цього звернення, і про це свого часу заявляв. Але вважаю, що кожний громадянин у вільному суспільстві має право — а навіть додав би і обов'язок — мати свою думку і право цю думку висловити. Якщо тридцять п'ять професорів знайшли спільну думку відносно деяких проблем, цю думку оформили за своїми власними підписами, не втаюючи до цього ніяких організацій та установ, і подали її до загального відома, то це й вільно зробити. Так само вільно іншій групі писати меморандуми до інших чинників, вільно мати іншу думку і її висловити.

Це вже вияв крайньої нетолерантності з аборнати групи осіб, чи навіть однієї особи, мати іншу думку і засуджувати її за те, що вона цю свою думку висловила. Це вже відома річ, що навіть у тоталітарних режимах засуджувати можна тільки після вислухання сторін, і засуд може винести свободний суд, зложенний із незалежних громадян.

Найбільш болючим фактом, що з таким заступом виходить наукова установа, чи професійна академічна організація, що повинна знати про академічну свободу. Це болючіше, що

Праця
HELP WANTED MALE
FACTORY HELP
For plant manufacturing plastic and pressure sensitive materials. Steady jobs. Good pay. Minimum \$2.00 hourly. Medical coverage, benefits. Little or no experience. Will train.
Call (516) 549-5333
Aerfab Corp.
380 Oakwood Rd.
Huntington Station, L.I.

ВОДИ
3 досвідом і до науки — можливість праці для людей, що мають знання простого арифметики, вимагається ливарного chauffeur's license. Досконала платня під час науки. Всі юніонні бенефіти, побажаний одружений.
Call Mr. A. Saslow, 585-0600
Bronx, N.Y.

Upholsterers (4)
Outside Knockers (2)
Cabinet Makers (4)
and Bench Workers (2)
Work on machine on furniture. Steady jobs. Good pay.
Bella Furniture Mfg. Corp.
1135 — 37th St.
Brooklyn, N.Y.
Tel.: 854-8900

PRINTING DIE MOUNTER
For corrugated plant, 2d shift. Experience preferred. Paid fringe benefits include: Blue Cross, Blue Shield with Rider J. & Life Insurance. Apply: West Virginia Pulp & Paper Co.
350 9th St., Hoboken, N.J.
(201) 659-4400

MEN
To train as asphalt operators. High School diploma. \$2.48 per hr. to start. Shift work. Willing to work overtime.
Trumbull Asphalt Co.
Newark Turnpike
Kearny, N.J.
Call Mon. to Fri. 9 AM to 5 PM
(201) 998-2340

МАГАЗИН
Зголошуватися на працю за зарплатою.
• Денна праця 8 р. - 5 п. пол. 125.00 дол. тижнево.
• Автоматична підніжка.
• 12 платних свят у році.
• Додаткові бенефіти.
• 5 хвилин від Трайборо-мосту.
Прислати подання з рекомендаціями: Box W 50, Room 915
350 Fifth Avenue, N.Y.C.

Телефонувати "collect"
(312) 239-8384
Потрібно КРАВЦЯ
Праця при поправках чоловічого одягу. Англійська мова краще потрібна. Платня за згодою.
PETERS FASHIONS FOR MEN
1734-36 W. 87th Street
Chicago, Ill. 60620
BE 8-8384

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ!

Ростім разом із Монсанта.
ЗАГАЛЬНІ ФАБРИЧНІ РОБІТНИКИ
Праця на всі зміни.
Досконалі бенефіти, включно платні 2 тижні по 1 році праці, добра платня, basic and major medical plan, пенсія плюс 9 платних свят.
Інтерв'ю між 8 р. — 4:30 по пол.
Contact Robert Pellington (201) 276-2900, ext. 421
MONSANTO COMPANY
8th & Monroe Avenue Kenilworth, N.J.
An Equal Opportunity Employer M/F

RAY TECHNICIANS
SEVERAL OPENINGS IN OUR EXPANDING DEPARTMENT
RATE \$3.08 — \$3.58 PER HR.
COMMENSURATE WITH EXPERIENCE
Contact K. PURKISS, Director of Personnel
THE STAMFORD HOSPITAL
Shelburne Rd. at West Broad Street
Stamford, Conn.
(203) 327-1234
An Equal Opportunity Employer

ПОШУКУЄТЬСЯ
Помічника до друкарні
„Свободи“
ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ Тел.: 434-0237

Забезпечитися наново, якщо ваша грамота дозріла до виплати. Не оставайте ні одного дня без забезпечення. УНСОЮЗ дасть вам модерне й дешеве забезпечення. Зверніться до нього.

Праця
MALE HELP WANTED
КРАВЕЦЬ
до гарної крамниці чоловічого одягу в Short Hills Mall. Добра платня, щедра велика бенефіти. Доск. нагода для досвідченого. Мусить говорити по-англ.
Call Mr. Ligvari
(201) 376-7250
9:30 to 5:30

ПРОДАВЦІ
Модерні кухні. Платня або комісове. Досконала нагода для відпочинку.
Garth Custom Kitchens
24 Garth Road
Scarsdale, N.Y.
(914) SC 3-6116

JOINTER — MACHINE HAND
PLANER MACHINE HAND
GLUE WHEEL OPERATOR
CASE PARTS INSPECTOR
SPRAYERS (LACQUER)
MACHINISTS
STEINWAY & SONS
19th Avenue & 38th Street
LONG ISLAND CITY, N.Y.

“SPINNERS”
Досвід при Silver Holloware. Добра платня, доск. вел. бенефіти, постійна праця.
Grand Silver Co.
289 Morris Avenue
(E. 139th St.)
Bronx, N.Y. LU 5-1930

ЗАГАЛЬНА ФАБРИЧНА ПОМІЧ
Внутрі, цілий рік в New Brunswick, N.J. Мусить говорити і розуміти по-англ. Повні пенсійні бенефіти, святі і вакації. Вік не грає ролі.
Call (201) 545-8282

Праця
HELP WANTED FEMALE
ЖІНКА
В ЗРІЛОМУ ВІСІ
Спільне помешкання в замину за кімнату і харч. Опіка над 2 дітьми у віці 7 і 4. Легка домаш. праця, приємна, тепла атмосфера. Телефонувати:
(516) 724-0745

Праця
MALE & FEMALE
DIRECTOR NURSING SERVICE
Modern 38 Bed General Hospital. Salary Open. Apply to
ADMINISTRATOR DOWN EAST COMMUNITY HOSPITAL
Machias, Maine 04654
Tel.: 255-3356
МУЖЧИНИ — ХЛОПЦІ ЖІНКИ
Досвід неконечний, праця в пральні великої роботи пелюшок. 5 днів, постійна праця, екстра бенефіти, гол. до Cril Diaper Service
101-51 101st Street
Ozone Park, N.Y.

КОНТРАКТИ НА НОВІ ДОМИ
Нью Йорк. — Контракти на будову нових домів в сучасній цій року збільшилися на 28 відсотків, що свідчить про те, що економіка цієї країни не зменшує темпу свого розвитку. Контракти на будову нових домів, промислових і житлових, становили в січні ц. р. \$4,766,041,000, а того самого місяця 1968-го року — \$3,713,801,000. Контракти на мешканеві доми в січні ц. р. вносили \$2,144,840,000. Сюди належать такі будівлі, як школи, шпиталі, магазини та крамниці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СЕРЕДА,
12-го БЕРЕЗНЯ 1969 р.
ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-на Клоб Поступовий — 70 Вдл. 9 год. 7-й веч. у УНДМ; 96 Fleet St. Приситесь чл. прийти на збори. — Управа.

Real Estate
MOTELЬ на ПРОДАЖ
15 апартаментів, в Арізоні, 20 миль на схід від міста Фінікс. Місячний прибуток \$2,400. Найкраще місце для хворих на артриті та астму. Ціна — \$75,000. Завдаток \$20,000.
Звертається:
Desert Sage Motel
Manager
8019 E. Apache Trail
Mesa, Arizona 85201

2-РОД. ДІМ
Мур., в чудовій околиці на Jamaica Hill. Порожній. Звертається:
TRIDENT REALTY CO.
98 — 2nd Avenue
New York, N.Y. 477-6400

FLORIDA REAL-ESTATE
БАЖАЄ купити: дім, готель, мотель, апартамент, ферму чи бізнес — маско 4 бора для Вашої обслуги. Звертайтеся до
СТЕПАНА КОВАЛЬЧУКА
Southland — Realtors
8252 Biscayne Blvd.
MIAMI, Fla.
Phone (305) 757-0661

MOGIGAN LAKE
ЧУДОВИЙ ФРОНТ ДІМ НА ЦІЛИЙ РІК
Цей 5 км. фронт дім над озером збудований власністю для життя через цілий рік або на вікенди. Чудова панорама, вид на це велике озеро з власної фронтової пляжі. Пропонується з повним влаштуванням, з лодками і моторами. Ми певні, що Вам подобатиметься цей ідеальний дім на вакації — пенсію. Оцінено на \$23,000.00. Оглядати лише за домовленням.
Call Gibson McKean
(914) 956-7682
DAVIS R. CHANT
REALTORS
Eldred, N. Y.

VAILSBURG
НА ПРОДАЖ ДІМ
Duplex, близько укр. школи і церкви, 6 км. на кожній стороні, одна сторона має газове ogrавання, друга оліїне; aluminum siding, гараж на 2 авта, килими, air cond., і т. д. Тел. по 6-й веч.
(201) ES 5-5303

Різне
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИНИТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ
Д-р Н. МІЛЛІГРА
ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже за кілька годин, а най-даліше слідуючого дня почуєтеся ліпше.
Це зілля діє дуже швидко і є дуже поміч в слідуючих недугах: кишків, жовудка, запір, нестримність, гази, нудьвання, завороти голови, біль у крижах і інші недомогання. Ціна одної пакки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пакки тільки — \$15.00.
Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, поверніть пакку, а гроші будуть Вам негайно повернені.
Пішіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу: THE MILLER CO., INC. Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

Холодильники в УКРАЇНУ
Приймаємо тепер замовлення на холодильники для негайної доставки. Вашим креніям.
Zil — Moskva,
240 Liter \$238.33
Oksa-3, 200 Liter 212.11
Харьков, 175 Liter 186.00
Orsk, 120 Liter 181.89
Minsk-2, 119 Liter 189.67
Biryusa, 160 Liter 191.89
Mir, 125 Liter 161.58
Saratov-2, 85 Liter 111.11
Dnepr or Donbas,
165 Liter 151.56
Ті ціни є комплетні, не має жадних більших доплат. Повна гарантія доставки. Не чекайте!
ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР.
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЧЕРЕЗ
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010
Тел.: 982-1530
Жадайте наших дарунків каталогів.

Cafe Geiger
206 E. 86 St.
(b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel. RE 4-4428
ЩОДЕННО КОНЦЕРТ
від год. 4:00. Влас. Helmut Vollmer
Найліпші піс. Кухня, Ланч. Обід.
Знайте нечисто власної пекарні.
Прощу зголошуватися в справі паркування.

Різне
Найкращий дарунок, найважливіший дарунок
в Україну
Сертифікати Дарунків
(Доларові сертифікати ЗСА)
Ваші крені можуть вибрати що вони хочуть, коли хочуть і за це дістануть багато більше. Ваші крені це потвердять. Багато тисяч вже замовили Дарунків-Сертифікати для своїх креніх через Intertrade Express Corp. і креніх написали як вони є щасливі і задоволені. Абсолютно не має оплати за обслугу, ані для Вас, ані для Ваших креніх, тому, що ми достеменно комісове за нашу працю. Якщо Ви ще не замовили Сертифікати-Дарунків, жадайте наших дарунків каталогів для повної інформації. ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР. ЗАМОВЛЯЙТЕ ЧЕРЕЗ

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
NEW YORK, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530
Жадайте наших дарунків каталогів.

GRAMERCY
118 East 25th Street
New York 10016 Est. 1945
Замовляйте тепер на ВЕЛИКДЕНЬ.

До винайму
JAMAICA HILL RESIDENTIAL
Велика, світла кімната з кухонною до парення і холодною, власна ланічка, окремий вхід, коло сабейо.
Тел.: JA 3-3918

Іван ВУЙЧИВ
Знає УКРАЇНСЬКА
ОУКРАЇНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВИ ОУКРАЇН
перемодельовує, прохолодять
футра по найнижчих
фаєсах.
Приймає футра на
зберігання-storage
Відб.: і доставе на місце.
J. WUJKW, Inc.
Manufacturing Furrier
111 E. 7th Street
NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: 5Pring 7-5718

Холодильники в УКРАЇНУ
Приймаємо тепер замовлення на холодильники для негайної доставки. Вашим креніям.
Zil — Moskva,
240 Liter \$238.33
Oksa-3, 200 Liter 212.11
Харьков, 175 Liter 186.00
Orsk, 120 Liter 181.89
Minsk-2, 119 Liter 189.67
Biryusa, 160 Liter 191.89
Mir, 125 Liter 161.58
Saratov-2, 85 Liter 111.11
Dnepr or Donbas,
165 Liter 151.56
Ті ціни є комплетні, не має жадних більших доплат. Повна гарантія доставки. Не чекайте!
ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР.
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЧЕРЕЗ
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010
Тел.: 982-1530
Жадайте наших дарунків каталогів.

ПІТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St.
(b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel. RE 4-4428
ЩОДЕННО КОНЦЕРТ
від год. 4:00. Влас. Helmut Vollmer
Найліпші піс. Кухня, Ланч. Обід.
Знайте нечисто власної пекарні.
Прощу зголошуватися в справі паркування.

Різне
Шліть
ГРОШІ в УКРАЇНУ
ГРОШІ ВИСЛАНИ ЧЕРЕЗ
GRAMERCY
ДОСТАВЛЕНІ ЯК ГРОШІ ЧЕРЕЗ БАНК ІНОЗЕМНОЇ ТОРГІВЛІ.
ДОСТАВА ДО ДВОХ ТИЖНІВ. БЕЗ ВІДКЛОНЕНЬ.
Гроші можна ужити на кожні закупки, ані відбори бажане.
ВІ Є ТІЛЬКИ ПЕВНІ 3 ІДЕНТИФІКОВАНОГО ФІРМОЮ. БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ. БЕЗ СКРИТИХ КОШТІВ.
ПОНАД НАШИХ 20 РОКІВ У БІЗНЕСІ ГАРАНТУЄ ВАМ ЗАДОВОЛЕННЯ.
Всі переписки повністю гарантовані і забезпечені. Ліценція Департам. Банків і Забезпечення. Вондано до \$20,000.00. Офіційні посвідчення з СССР з підписом відбори.
Ставка: 9 рублів за \$10.00.
Оплата: до \$30.00 — \$2.75; понад \$30.00 — 10%

GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad St., Newark, N.J.
Шліть в дарунок Сертифікати Доларів в ЗДА для закупки в нових спеціальних доларових крамниціх. Не має оплати за цю обслугу. Жадайте наших дарунків каталогів спеціально літніх ціл на приладдя, текстилі і харч.

GRAMERCY
118 East 25th Street
New York 10016 Est. 1945
Замовляйте тепер на ВЕЛИКДЕНЬ.

До винайму
JAMAICA HILL RESIDENTIAL
Велика, світла кімната з кухонною до парення і холодною, власна ланічка, окремий вхід, коло сабейо.
Тел.: JA 3-3918

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ПОСИЛКУ - ДАРУНОК ДО СССР
ПОКОРИСТУЙТЕСЬ ПОСЛУГАМИ ШИРОКОВІДОМОЇ ФІРМИ
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(Licensed by Vnesheposyltorg)
EXECUTIVE OFFICE
1776 BROADWAY • NEW YORK, N.Y. 10019 • Tel.: 581-7729

Вислані через нашу фірму посилки доставляються на призначену адресу в найкоротшому часі. Доставка посилок гарантована. Належне мито оплачується тут у наших крамниціх і той, хто отримує посилку, не платить нічого. При кожному фірмі складає з різними одяговими товарами, харчовими продуктами, шкірами на обугу і т. п. по дуже низьких цінах.

НАШІ ВІДДІЛИ:
BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue
NEW YORK 3, N.Y. — 78 Second Avenue
NEWARK, NEW JERSEY — 378 Market Street
SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue
UTICA, N.Y. — 983 Blecker Street
FARMINGDALE, N.Y. — Freedom Acres
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 West Girard Avenue
ALLENSTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street
ROCHESTER 5, N.Y. — 558 Hudson Avenue
LOS ANGELES 4, Cal. — 159 So. Vermont Ave.
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos